

Å vagabondere

Fri som en fugl, sier du. Men hvor hører fuglen egentlig hjemme?

Tekst: [Inga Bostad](#)
Publisert: 25. oktober 2013 - 9:43

Vi kommer alle fra et sted. Lenge forestilte jeg meg at dette først og fremst var et konkret sted, geografisk plassert, innerst i en fjord, eller mellom høyhus i en storby, ute ved kysten eller mellom gårdsbruk i innlandet. At det å komme fra et sted, det handlet om sanselige minner fra en bygd eller fra en by, om elvesus og potetåkre, traktorskjul og fluesurr i vinduet, eller om idrettsanlegg, gatelys, biltrafikk og kjøpesentre.

«Dette stedet vi kommer fra, finnes kanskje først og fremst som et sted i oss selv.»

Men å komme fra et sted kan handle vel så mye om å føle seg hjemme, kanskje helt overraskende som glimt av gjenkjennelse når du ser en film, eller mens du leser en roman, kanskje mens du oppdager et teoretisk univers eller befinner deg midt i en opphetet samtale. Det å føle seg hjemme i et fremmed terreng, et sted man aldri har vært før, kan og bør også pirre selvrefleksjonen; hva kommer det av at akkurat her føler jeg meg hjemme, i denne sammenheng, her blant disse menneskene jeg aldri har truffet, i denne fremmede kulturen kjenner jeg likevel en tilhørighet, en frihet, og en samhörighet.

Første gang jeg var i India, opplevde jeg å høre hjemme der – det var overveldende, men likevel gjenkjennbart, fargene på klesdraktene, sitrongule, irrgroenue, isblå. Luktene av krydder, kanel, kardemomme, fennikel, chili og ingefær – men mest av alt en stemning, en åpenhet, et rom for mangfold, blandet med den usleste fattigdom, analfabetisme, diskriminering. Det var kontrastenes land, og det jeg kjente igjen var merkelig nok noe jeg ikke hadde sett før. Vi ser vel bedre det vi ikke har, samtidig ser vi kanskje noe nytt ved det gamle.

Dette stedet vi kommer fra, finnes kanskje først og fremst som et sted i oss selv, en uklar drøm om en væremåte, en harmoni kanskje, som kan gjenoppleves hvor som helst, eller en stemning av pågangsmot, av utfordringer, klatre videre mot neste topp, over bekken, gjennom mørket og ut på den andre siden. Det er så mange steder som kan være hjemme, og noen må reise ut og bort, langt av gårde for å finne ut hvor de kommer fra.

Mange ønsker seg et annet hjemsted, men det stedet vi kommer fra, vil forbli det samme. Du kan ha flere hjem, ha reist og slått rot på mange steder, kuttet alle bånd med hjembygden, men du kan ikke få en ny barndom. Det fine med å reise tilbake er at mye kan åpne seg, stråmenn kan falle, og mørket bak furuskogen; var det så lite det var!

Å være nomade er å ha verden som hjem. Velge å være på flyttefot, føle seg hjemme når man er underveis, aldri bli rotfast, å bytte røtter med ankerfester, noe som kan kastes og hales inn, kastes og hales inn. Jeg kjenner en slik vagabond, som ikke har noe tilholdssted, ikke noe fast adresse, heller ikke fast jobb eller familie. Hun hører hjemme i den globale verden, sier hun, det er hennes hjem. Og derifra har hun også den flotteste utsikt; det er en jord der menneskene bor og hun er en av dem. Hun har viet livet sitt til kampen mot ydmykelse, kampen for fred, og forflytter seg lydløst mellom slagene, nomaderer og argumenterer, får fjell til å flytte seg.

Olav H. Hauge var også en vagabond, selv om han aldri dro ut av landet. Han følte seg hjemme blant haikudikt og østlig tenkning. Satt der blant vestnorske epletrær, kikket på katten i tunet. Ludwig Wittgenstein reiste til Norge og følte seg hjemme ved Sognefjorden, hjemme i stillheten, utsikten, fjellene, selv om han også var glad for å flykte fra menneskene, rømme fra de filosofiske kontroversene. Wittgenstein hadde også et hjem i musikken, eksempler og metaforer fra musikken preget flere av hans filosofiske verk, det gjorde også hans interesse for fysikk, matematikk og aerodynamikk; flyenes oppdrift, dragenes flukt i de høyere luftlag.

Men aller mest hjemme følte nok Wittgenstein seg i resonnementene, i de filosofiske undersøkelsene, og de kunne han bedrive hvor som helst. Det handlet om å vise frem sine overbevisninger, rydde opp i filosofisk virvar og tåkeprat, som han sa det: «Enten ser du det samme som meg – eller så gjør du det ikke. Og når du ser det, trenger du ikke meg lenger.» Da kan du fly selv, hjemmefra, hjemmetil.

Annonser fra Scandinavian AdNetworks

Konferanse? Kontakt Color Line. Vi skreddersyr din konferanse - om bord og i land www.ColorLine.no

Linsevæske fra LensWay Linsevann på nett. Rask levering. Trygg betaling. Full returrett. LensWay.no

Bruker du briller? Prøv engangslinser! Perfekt for spesielle anledninger. www.yourlenses.no

Salg på designlamper Bestill idag og få 20-50% rabatt. Se bilder. Designbelysning.no

Bøker - Nettbutikk Les bokanmeldelser og kjøp bøker på våre nettsider. Cappelendamm.no

Dag og Tid Fri nynorsk vekeavis for kultur og politikk. Dagogtid.no

---